

Formatowanie tekstu w dokumencie tekstowym

Zasób zawiera informacje na temat formatowania tekstu i zmiany układu tekstu na stronie oraz ćwiczeń wraz z plikami potrzebnymi do ich wykonania, a także dodatkowe wyjaśnienia.

Formatowanie tekstu w dokumencie tekstowym

Każdy tekst wygląda inaczej w zależności od przeznaczenia. Inaczej prezentuje się zaproszenie, inaczej sprawozdanie z wycieczki, a jeszcze inne jest szkolne ogłoszenie czy plakat. Dlatego po wpisaniu tekstu do komputera, **modyfikuj go** tak, aby był zgodny z treścią i podobał ci się.

Formatowanie tekstu to właśnie nadanie mu odpowiedniego wyglądu, zgodnego z treścią. Edytory tekstu umożliwiają zmianę rodzaju czcionki, jej wielkości i koloru, stosowania wyróżnień, wyrównania tekstu na stronie, itp.

Formatowanie tekstu

Ćwiczenie 1

W edytorze tekstu, w którym pracujesz, odszukaj przyciski odpowiadające za zmianę czcionki, jej parametrów i atrybutów, takich jak: Podkreślenie, Kursywa, Pogrubienie. Porównaj narzędzia formatowane różnych edytorów tekstu.

Ważne!

Aby sprawdzić, do czego służy narzędzie znajdujące się na wstążce lub na pasku narzędzi, ustaw kursor myszy na odpowiadającej mu ikonie. Wówczas pojawi się opis tego narzędzia. Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o funkcjach edytora tekstu, skorzystaj z jego pomocy. Odszukaj ikonę symbolizującą pomoc (najczęściej jest to znak zapytania) lub wybierz opcję menu Pomoc.

W zależności od stosowanego edytora tekstu, ikony oznaczające poszczególne narzędzia formatowania mogą wyglądać nieco inaczej, jednak ich sposób działania jest taki sam we wszystkich tych programach.

Polecenie 1

Rozpoznaj narzędzia formatowania tekstu. Zadanie wykonaj dla trzech przykładowych edytorów tekstu. Przedyskutuj z kolegami swoje spostrzeżenia. Jeśli masz problem z wykonaniem zadania, skorzystaj z podpowiedzi.

Przyporządkuj ikony formatowania tekstu z programu Microsoft Word do odpowiednich określeń.

B

Pogrubienie

I

Kursywa

U

Podkreślenie

Ikony - MS Word

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Przyporządkuj ikony formatowania tekstu z programów LibreOffice Writer oraz OpenOffice Writer do odpowiednich określeń.

P

Kursywa

K

Pogrubienie

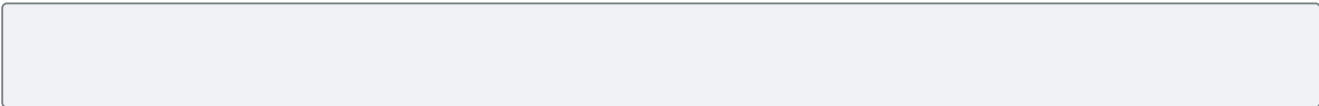
G

Podkreślenie

Ikony - LibreOffice Writer i OpenOffice Writer

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Poniższy notes wykorzystaj, aby notować ważne informacje podczas dyskusji:

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Do formatowania tekstu możesz użyć narzędzi umieszczonych w menu programu, w menu podręcznym. Jeżeli korzystasz z edytora tekstu Microsoft Word 2019 (lub nowszego), możesz skorzystać z tzw. **mini paska**, który uaktywnia się z chwilą zaznaczania fragmentu tekstu.

Pobierz poniższy plik, w którym znajduje się przykładowe ogłoszenie. Następnie otwórz go w dostępnym edytorze tekstu. W prezentowanym tekście wykonaj następujące polecenia:

1. Zmień parametry czcionki.

- Zmień krój czcionki w całym dokumencie na Comic Sans MS.
- Zmień rozmiar czcionki w całym dokumencie na 12 punktów.
- Zmień rozmiar czcionki w tytule na 20 punktów.

2. Zmień styl i kolor czcionki.

- Dla tytułu zastosuj pogrubienie tekstu.
- Podkreśl wyrazy „w Parku Staromiejskim”.
- Zastosuj kursywę w wyrazie „beagle”.
- Wyróżnij kolorem czerwonym numer telefonu.

3. Zapisz plik na dysku komputera pod nazwą **Ogłoszenie**.

Jeśli masz problem z wykonaniem zadania, skorzystaj z dodatkowych informacji.

Plik z przykładowym ogłoszeniem:

Przykładowy plik z ogłoszeniem

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Plik o rozmiarze 63.63 KB w języku polskim

Ważne!

Aby wprowadzić zmianę w tekście, musisz najpierw zaznaczyć ten fragment tekstu, który chcesz modyfikować, a następnie wybrać właściwe narzędzie.

Aby zmienić formatowanie w obrębie jednego wyrazu, nie musisz go zaznaczać, wystarczy, że ustawisz na nim kursor. Jeśli nie zaznaczysz tekstu, a użyjesz przycisków formatowania, zmienią się ustawienia czcionki i od tego momentu wpisywany przez ciebie tekst będzie miał inny wygląd.

Jeśli chcesz usunąć z tekstu pogrubienie, kursywę lub podkreślenie, zaznacz ten fragment tekstu i ponownie wybierz te same przyciski – narzędzi formatowania.

Formatuj tekst zmieniając krój czcionki, jej wielkość, styl i kolor. Możesz zastosować w tekście dodatkowe wyróżnienia, na przykład narzędzie działające jak mazak fluorescencyjny. Odszukaj to narzędzie w edytorze, w którym pracujesz, a następnie sprawdź jak działa.

Zmiana układu tekstu na stronie

W tej części materiału zajmiemy się wyrównaniem tekstu na stronie. Zapoznaj się z tym, jak wyglądają przykładowe teksty, np. strony w książkach i podręcznikach. Co możesz powiedzieć o sposobach wyrównania tekstu? Może masz w domu tomik poezji? Sprawdź, jaki zastosowano sposób wyrównania tekstu. Czy różni się od poprzednich?

Wyrównanie tekstu to atrybut formatowania **akapitu**, który określa wygląd tekstu w całym akapicie. Sprawdź, jak wyglądają i co robią przyciski odpowiedzialne za wyrównanie akapitu. Zwróć uwagę na symbole umieszczone w lewym górnym rogu. Odszukaj te ikony w edytorze tekstu, w którym pracujesz.

Wyrównanie tekstu do lewego marginesu

Wyśrodkowanie tekstu

Wyśrodkowanie tekstu

Takie myśli przebiegały przez głowę Jarka z szybkością błyskawicy. Gdy zbliżył się do tajemniczego przybysza, ten od razu zaczął się łąsić i przytulać. Uciekał jednak, gdy zabłysła latarka, którą Jarek oświetlił furtkę, gdy wydobywał z kieszeni klucze.

Wyrównanie tekstu do prawego marginesu

Jarek wracał z długiego spaceru do domu. Przed furtką zobaczył skulony kształt. Hmm... Może to kamień, którego wcześniej nie zauważyłem? – pomyślał. I wtedy „kształt” poruszył się – mało tego – cichutko zaskomlił. Ho, Ho, pewnie odwiedził mnie pies. Tylko czyj? Sąsiadów wokół mojego domu niewielu, chyba, że nieznany gość przybył z daleka.

Wyrównanie tekstu do prawego marginesu

Wyjustowanie tekstu

Wyjustowanie, czyli wyrównanie tekstu jednocześnie do prawego i lewego marginesu.

Oj! piesku! – pomyślał – boisz się mnie, a jednocześnie domagasz się głaskania. „Gość” odgadywał myśli i w odpowiedzi żałośnie zaskomlił, jakby chciał powiedzieć: „Boję się złych ludzi, bo mnie skrzywdzili, ale proszę Cię o gościnę, bo jestem głodny i wierzę, że mnie polubisz i pewnie się mną zaopiekujesz.” Taką odpowiedź można było wyczytać z wiernych oczu patrzących z obawą, ale i nadzieją na nowego Pana.

Źródło: TK, licencja: CC BY 3.0

Ważne!

Wyrównanie tekstu na stronie odnosi się do całych akapitów. Wystarczy, że umieścisz kursor tekstowy w akapicie, który chcesz zmienić (nie musisz go zaznaczać) i wybierzesz odpowiednie polecenie. Jeżeli chcesz wprowadzić zmiany w więcej niż jednym akapicie, zaznacz te akapity.

Ćwiczenie 3

Otwórz plik **Ogłoszenie**, zapisany w poprzednim zadaniu lub pobierz poniższy plik. Na jego przykładzie sprawdź działanie poleceń: Wyrównaj do lewej, Wyrównaj do prawej, Wyjustuj i Wyśrodkuj.

Następnie wyrównaj tytuł tekstu do środka, a treść wyjustuj.

Jeśli napotkasz problemy, skorzystaj z odpowiedzi.

Przykładowy plik z ogłoszeniem

Źródło: GroMar, licencja: CC BY 3.0.

Plik o rozmiarze 61.70 KB w języku polskim

Zapamiętaj!

Zmiana wyrównania tekstu odnosi się zawsze do całych akapitów. Jest to tzw.

formatowanie akapitowe.

Zmiana rodzaju czcionki, jej wielkości, kroju i koloru dotyczy tylko tych fragmentów tekstu, które są zaznaczone. Jest to tzw. **formatowanie znakowe.**

W obrębie jednego akapitu można wprowadzić kilka różnych zmian. Pamiętaj jednak, aby nie wprowadzać ich zbyt dużo. Może to spowodować, że tekst stanie się nieczytelny i mało estetyczny.